

РЕШЕНИЕ

№ 7333

гр. София, 16.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 15.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **9250** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК] срещу Отказ за прихващане № 24/18.07.2019г., издаден от финансовия директор на [фирма], потвърден с Решение № 3-637/01.08.2019г. на изпълнителния директор на [фирма].

Жалбоподателят оспорва отказа по подробни съображения в жалбата и в писмена защита. Искането до съда е да се отмени Отказ за прихващане № 24/18.07.2019г. и преписката да се върне на финансовия директор на [фирма] с указания по тълкуването и прилагането на закона.

В жалбата се излагат подробни съображения, че обжалваният отказ за прихващане е издаден при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона - основания за оспорване по чл.146, т.3, 4 и 5 от АПК.

Навеждат се доводи, за незаконосъобразност на акта, тъй като същият е издаден в противоречие и несъобразяване с Решение № 8038/25.05.2019 г., постановено по адм. дело № 13403/2018 г. по описа на ВАС, относно недължимост на платените по Акт № 11 от 09.12.2013 г. за установяване на публични държавни вземания за летищни такси суми.

Излага, че неправилен от фактическа и правна страна е изводът на административния орган, че в решение № 8083/29.05.2019г. по адм.дело № 13403/2018г. по описа на

ВАС, не се съдържаха мотиви, че претендираните летищни такси не са дължими, нито, че услугите, за които са издадени фактурите не са предоставени. Твърди, че е точно обратното, в решението се съдържат подобни мотиви, които са цитирани в жалбата. Излага аргументи, че е видно от самото решение, че порокът на АУПДВ довел до неговата отмяна е именно невъзможността да се установи съществуването на конкретни вземания за летищни такси, вследствие на немотивираността на акта. Подчертава, че изрично са изложени и съображения от Върховния административен съд, че АУПДВ се отменя по горните причини, а не поради изтичане на абсолютната давност, независимо, че срокът е изтекъл за част от вземанията. Жалбоподателят извежда твърдения, че със самото решение е отречено самото съществуване на публичните вземания за летищни такси, предмет на АУПДВ, поради невъзможност да се установи съществуването на предпоставките за определянето им в този размер, а не тяхната изискуемост или възможността за принудителното им събиране, поради тяхното погасяване по давност. От горното произтича и неоснователността на довода, че доброволно платените суми за летищни такси за периодите, обхванати от отменения АУПДВ, не подлежат на връщане. В случая са налице не плащане на съществуващи, но погасени по давност публични вземания и още по-малко плащания на съществуващи и непогасени по давност такива, а плащания на несъществуващи вземания, т.е налице са недължимо платени суми, които подлежат на връщане, респ. прихващане с други публични задължения на [фирма]. Твърди се, че в акта неправилно са изложени мотиви, че финансовия директор на [фирма] в качеството му на орган по чл.166, ал.2 ДОПК не бил компетентен да издава актове за възстановяване, които се издавали по реда на особените производства по реда на чл.-128-132 ДОПК. Излага незаконосъобразност на обжалвания акт, тъй като в него неправилно са изложени мотиви и твърдения, че за да се издаде исканото възстановяване/прихващане се искало извършване на прихващане с вземане на фактури, носител на които е МТИТИС, а „България Ер“ била платила суми по фактури, по които носител на вземането е ГД ГВА, тоест нямало съвпадение на субектите по различните административни правоотношения. Издателя на акта неправилно е приел, че подлежащите на връщане суми за летищни такси, които били отчетени по реда на Споразумението за управление и Споразумението за заемане на средства следвало да се прихващат само и единствено сруще задължения, които също се отчетат по този ред, а не с такива отчитани по реда на Договора по чл.43д от ЗГВ.

Излага също, че посочените съображения са неправилни и не намират опора в приложимите правни норми. На първо място, неправилен от фактическа и правна страна е изводът, че в решение № 8083/29.05.2019г. по адм.дело № 13403/2018г. по описа на ВАС, не се съдържаха мотиви, че претендираните летищни такси не са дължими, нито, че услугите, за които са издадени фактурите не са предоставени. Точно обратното, в решението се съдържат подобни мотиви, които са цитирани в жалбата.

В тази връзка жалбоподателя се е позовал на мотивите в решението, а именно: „Актът за установяване на вземания, следва ясно и безпротиворечиво да установява дължимите летищни такси, по пера, по периоди и да съдържа описание на конкретните предоставени услуги, за които се дължат тези такси. Основанието за събиране на летищни такси е предвидено в нормативен акт, както сочи

представителят на ВАП, но характера на вземането налага необходимост ясно да бъде конкретизирана предоставената услуга не само по вид, за да е ясно как е формирано задължението. Освен това актът, следва да се съдържа обсъждане на критериите, по които са формирани цените на таксите за предоставените услуги от Летище С.. От съдържанието на процесния акт е видно, че е изготвен въз основа на протокол № 11/02.11.2013 г., но този протокол не е с по- подробно съдържание и установява по начин идентичен с този по АУПДВ размерът на дължимите такси от [фирма]. Размерът на различните видове таксите определени с процесния АУПДВ не може да бъде предполагаем и начислените суми да се отнасят за една или друга от предоставяните услуги, стига да не се променя крайното задължение. Законосъобразното установяване на конкретните видове такси определя размерът на общото задължение. Както е прието в мотивите на решение №3738 от 14.03.2019 г. по адм.д.№14700/2008 г. на ВАС, летищният оператор следва да може да си възстанови пълните реални разходи по предоставянето на услуги, но от друга страна ползвателите на тези услуги следва да плащат обявени, справедливи, недискриминационни и конкурентни такси за летищни услуги. Видно от съдържанието на процесния акт, липсва каквато и да е конкретика, позволяваща на жалбоподателя към момента на съобщаване на акта да се запознае с позицията на органа относно предпоставките, наложили установяването на този размер на вземанията. Несподелимо е твърдението в касационната жалба на Финансовия директор на [фирма], че авиокомпания [фирма] отдавна осъществява своята дейност, заплаща летищни такси и има знание за това как се определят същите. Това обстоятелство не освобождава от задължение органът, който установява вземането, при издаване на акта да действа по правилата на АПК. В качеството си на орган комуто съгласно §1, т.1 от ДР на АПК са възложени властнически функции Финансовият директор на [фирма], е следвало да изложи конкретни и ясни мотиви за формирането на дължимите такси, а като не е сторил това е издал АУПДВ в нарушение на чл.34 и чл.35 от АПК, тъй като се установяват задължения общо за периода, като не е посочен начина на формиране на таксите. Липсата на яснота, конкретика и мотиви в административния акт, обосноваващи издаването му, води до неговата незаконосъобразност, защото лишава адресата му от възможността да извърши преценка относно правилното определяне на задълженията, редът и начинът по който са формирани дължимите суми, като по този начин се засяга правото му на защита. Тази липса от не може да бъде коригирана с приложените документи под опис към АУПДВ и издадените фактури, а освен това лишава съда от възможността да извърши преценка относно законосъобразността на определените задължения и начина по който е формиран размерът на дължимите летищни такси.

Относно възражението на жалбоподателя за изтекла погасителна давност, по отношение на летищните такси, дължими за 2008 г., направено в открито съдебно заседание на 06.03.2019 г., решаващият състав намира, че е основателно за задълженията възникнали през 2008 г., но тъй като са налице основания АУПДВ да бъде отменен и без позоваването на изтекла абсолютна погасителна давност, то възражението не следва да бъде обсъждано подробно, с оглед установените в ЗГВ и НТИЛОПАО правила за плащане на таксите“.

Твърди, че порокът на АУПДВ довел до неговата отмяна е именно невъзможността да се установи съществуването на конкретни вземания за летищни такси, вследствие на

немотивираността на акта. Изрично са изложени и съображения от Върховния административен съд, че АУПДВ се отменя по горните причини, а не поради изтичане на абсолютната давност, независимо, че срокът е изтекъл за част от вземанията. Следователно отречено е самото съществуване на публичните вземания за летищни такси, предмет на АУПДВ, поради невъзможност да се установи съществуването на предпоставките за определянето им в този размер, а не тяхната изискуемост или възможността за принудителното им събиране, поради тяхното погасяване по давност. Излага, че от горното произтича и неоснователността на довода, че доброволно платените суми за летищни такси за периодите, обхванати от отменения АУПДВ, не подлежат на връщане.

Изтъква, че органа следва да се съобрази с хипотезата на чл. 177, ал.1 АПК, поради което вземането предмет на АУПДВ не може да бъде повече предмет на установяване с други средства.

Поддържа, че компетентния орган да издаде искания акт е финансовия директор на „Летище С.“ и акта е следвало да бъде издаден на основание чл. 170, ал.1 ДОПК, по реда на чл. 166, ал.2, тъй като са налице основанията за това.

Жалбоподателя твърди, че Актът противоречи на материалния закон, като излага съображения, че неправилно е и разбирането на ответника, че отмяната на АУПДВ поради липсата на мотиви за неговото издаване, не означавало, че не съществуват публични държавни вземания за летищни такси. Това схващане противоречи на правилото на чл.166, ал.2 от ДОПК, че ако в съответния закон не е предвиден ред за установяване на публичното вземане, то се установява по основание и размер с акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в АПК. Тъй като в Закона за гражданското въздухоплаване липсва специална уредба на установяването на вземанията за летищни такси, то не съществува друг способ за установяването им, освен с акт за публично вземане. Отмяната на акта, без възможност да бъде издаден нов акт, тъй като преписката не е върната на административния орган, означава невъзможност да се установи съществуването на съответните вземания за летищни такси, т.е несъществуване на тези вземания.

Поддържа, че доводите на ответника, че АУПДВ не е способ за установяване на дължимостта на публичните вземания, а е способ за тяхното събиране по принудителен ред, съгласно разпоредбите на ДОПК, директно противоречи на вече цитираната разпоредба на чл.166, ал.2 от АПК, която изрично сочи, че с актът за публично вземане се установява по основание и по размер публичните вземания.

В проведеното по делото открито заседание пред АССГ, жалбоподателят се представлява от адв. В., който поддържа жалбата и моли за уважаването ѝ. Претендира разноски. Представя доказателство за платени разноски – фактура за платен адвокатски хонорар.

Ответната страна – „Финансовият директор“ на [фирма], чрез процесуалния си представител юрк. Г. оспорва жалбата, като неоснователна и недоказана. Претендира

присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на претендираните от жалбоподателя разноски. Депозира писмени бележки.

В отговора на жалбата са преповторени мотивите, съдържащи се в самият отказ. Излага следните аргументи:

Твърденията за незаконосъобразност и неправилност на обжалвания акт, представляващ отказ за прихващане № 24/18.07.2019 г. са неоснователни и необосновани. Излага, че в мотивите на съдебното решение на ВАС, с което е отменен АУПДВ за летищни такси № 11/09.12.2013г. е изложено по същество, че издаденият акт не е законосъобразен, поради липсата на мотиви за неговото издаване, а не поради това, че с него са установени публични държавни вземания за летищни такси, които не съществуват.

Излага също, че част от претендираните за възстановяване суми, платени след издаването, но преди отмяната на АУПДВ № 11/09.12.2013 г. са постъпили по доброволен ред от длъжника след изтичане на петгодишния давностен срок по чл. 171, ал. 1 от ДОПК. С оглед разпоредбата на чл. 174 от ДОПК, същите не подлежат на връщане/възстановяване.

В допълнение към това, по аргумент на по-силното основание от чл. 174 от ДОПК, доброволно платените публични задължения, изпълнени преди изтичане на давностния срок, също не следва да подлежат на връщане. В конкретния случай претендираните за възстановяване суми са постъпили по време, в което АУПДВ вече е бил обжалван от страна на длъжника и не е бил годно изпълнително основание. Още повече, че задължението за заплащане на тези суми за летищни такси, произтича от факта на използване на летище С., т.е. тези вземания, представляват заплащане на предоставени услуги, а жалбоподателят не отрича, нито в проведеното съдебно производство по оспорване на издаденият АУПДВ, нито в искането си за възстановяване на платените суми, нито в жалбата срещу отказа за прихващане да е ползвал тези услуги.

Навежда доводи, че посоченото в съдебното решение за отмяна АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г., нарушение на административно производствените правила, а именно чл. 34 и чл. 35 от АПК, допуснатото от органа по установяване на публичните държавни вземания за летищни такси, има за неблагоприятна правна последица, отмяна на издадения акт и съответстващата му невъзможност на органа да пристъпи към принудително събиране на вземанията, установени с този акт, но не може да влече след себе си и друга неблагоприятна последица, а именно възстановяване на доброволно платените суми за използване на летище С..

Излага, че АУПДВ не е способ за установяване дължимост на публичните вземания, а е способ за тяхното събиране по принудителен ред по реда, предвиден в разпоредбите на ДОПК. Излага също, че с извършените преди отмяната на акта плащания, длъжникът доброволно е погасил свое ликвидно и изискуемо вземане и съответно не разполага с правна възможност, впоследствие да се откаже от това свое действие, позовавайки се на отменения АУПДВ.

Излага също, че отменителното решение не простира действието си по отношение на фактурите, които са издадени преди акта, и които обуславят възникването на задължението за плащане на съответните летищни такси.

Във вр. с горното изтъква, че действието на постановеното отменително съдебно решение № 8038/ 29.05.2019 г. по адм.д. № 13403/ 2018 г. по описа на ВАС - правната доктрина и юриспруденцията приемат, че действието на съдебното отменително решение е обратно, т.е. съдебното решение има конститутивно действие и заличава с обратна сила всички правни последици на отменения акт, като въобще да не е бил издаван, или казано по друг начин, отмененото решение рефлектира върху административното правоотношение по повод издадения административен акт (така Административнопроцесуалния кодекс, М. С., В. П., така ТР № 1/08.06.2001 г. на ВАС, Решение № 1199/12.07.2016 г. на СГС, т.д. 5321/ 2015 г. и др.

Твърди, че изложените в обжалвания отказ за прихващане мотиви са правилни и законосъобразни. Излага, че следва да се има предвид, че безспорно титуляр на всички публични вземания е държавата, но представлявана от съответните органи, на които е възложено управлението на тези вземания. Твърди се, че доставчик на услугата и съответно, посочен като такъв във фактурата, е държавният орган, в конкретния случай, това са Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ за конкретните периоди, за които са били носители на вземането за летищни такси, съгласно действащата нормативна уредба. В този смисъл, направените твърдения в жалбата, че носителят на вземанията за летищни такси е един и същ през различните периоди, този на доброволно плащане на задълженията и последващия период, през който се иска прихващане със задължения за друг период с друг доставчик, не следва да бъдат споделени и съответно уважени.

Излага също, че Финансовият директор на [фирма], в качеството му на орган по чл. 166, ал. 2 от ДОПК, не е лице, което може по силата на закона да издава актове за възстановяване. Актовете за възстановяване следвало да се издават по реда на особените производства по ДОПК - чл. 128 - чл. 132 от ДОПК, като те се издават в случаите на недължимо платени или събрани суми за данъци, задължителни осигурителни вноски, наложени от органите по приходите глоби и имуществени санкции, както и суми, подлежащи на възстановяване съгласно данъчното или осигурителното законодателство от Националната агенция за приходите.

Освен горното следва да се има предвид, че финансовият директор на [фирма], в качеството му на орган по чл. 166, ал. 2 от ДОПК, упражнява възложените ѝ правомощия във връзка със Заповед на Изпълнителния директор на [фирма] № 704 от 27.11.2013 г., в която не е възложено правомощие да издава актове за възстановяване.

СГП – редовно призована, не изпраща представител.

Съдът, след като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, доводите и становищата на страните и след служебна

проверка за законосъобразността на обжалвания административен акт и на осн. § 2 от ДР на ДОПК, във вр. с чл. 168 от АПК, приема за установено следното:

С Акт за установяване на публично държавно вземане /АУПДВ/ № 11 от 09.12.2013 г., издаден от финансовия директор на [фирма], потвърден с Решение №100-829 от 16.01.2014 г. на изпълнителния директор на [фирма], за периода от 01.09.2008 г. до 30.06.2009 г. на [фирма] са установени задължения за летищни такси в общ размер 19 344 498.40 лв., от които 12 403 264.75 лв. главница и лихви в размер на 6 917 067.97 лв.

АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г. е оспорен от [фирма] по съдебен ред, като междуременно дружеството извършва плащане на част от установените с акта задължения за летищни такси в размер на 5 020 878,87 лв.

С Решение № 8038 от 29.05.2019 г. по адм. дело № 13403/2018 г. по описа на Върховен административен съд, О. отделение отменя решение №5369/05.09.2018 г., постановено по адм.д.№5246 по описа на Административен съд София град за 2017 г., в частта, с която е отхвърлена жалбата на [фирма] срещу Акт за установяване на публично държавно вземане №11/09.12.2013 г. издаден от Финансовия директор на [фирма], потвърден с решение №100-829 от 16.01.2014г. на Изпълнителния директор на [фирма], както следва: по т.2.1 – в частта в която е определено неплатено задължение за кацане на въздухоплавателни средства за периода от 01.09.2008 г. до 30.06.2009 г. в размер на 2 869 281.44 лв.; по т.2.2 в частта, с която е определено неплатено задължение за такса паркиране за периода от 01.09.2008 г. до 30.06.2009 г. в размер на 27 291.65 лв. ; по т.2.3 в частта, с която е определено неплатено задължение за такса пътници за периода от 01.09.2008 г. до 30.06.2009 г. в размер на 4 709 659.17 лв.; т.2.4 в частта, с която е определено неплатено задължение за такса ползване на пътнически ръкав за периода от 01.09.2008 г. до 30.06.2009 г. в размер на 413 111.40 лв.; т.2.5 от акта, в която е определено задължение за предявена обща лихва по т.7 от Наредбата за периода от 31.12.2008 г. до 20.02.2009 г. в размер на 5 180.44 лв., съответно в размер на 5180.44 лв. по т.2.5.2 и по т.3 от акта в частта, с която е определено неплатено задължение общо в размер на 8 024 524.10 лв., както и в частта за разносните присъдени в полза на [фирма], като вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ Акт за установяване на публично държавно вземане №11/09.12.2013 г. издаден от Финансовия директор на [фирма], потвърден с решение №100-829 от 16.01.2014г. на Изпълнителния директор на [фирма], в посочените части.

ОСТАВЯ В СИЛА решение №5369/05.09.2018 г., постановено по адм.д. №5246 по описа на Административен съд София град за 2017 г., в останалата част.

С оглед отмяната на АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г. от [фирма] е отправено

искане вх. № 100-11568 от 12.06.2019 г./л.17-20/по описа на [фирма], допълнено с писмо вх. № 100-12857 от 01.07.2019 г./л.22/, за възстановяване на сума в размер на 5 020 878,87 лв., от които 4 935 737,72 лв. главници, платени по 22 броя фактури, издадени от [фирма] и 85 141,15 лв. лихви. Искането е направено с правно основание чл. 170,ал.1, вр. чл. 166, ал.2 от ДОПК.

В резултат е издаден Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г. от финансов директор на [фирма] /л.23 и сл./ С оспорения в настоящото производство Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г., издаден от финансовия директор на [фирма], е отказано възстановяване и прихващане на [фирма] на суми в общ размер на 5 020 878,87 лв., от които 4 935 737,72 лв. главници, платени по 22 броя фактури, издадени от [фирма] и 85 141,15 лв. лихва, определена с писмо № 100-645/15.01.2014г. на [фирма], съгласно постъпило искане изх.№ 047-I-3753/12.06.2019г., вх.№ 100-11568/12.06.2019г., изменено с изх.№ 047-I-4460/01.07.2019г. вх.№ 100-12857/01.07.2019г., които суми са постъпили по доброволен ред /доброволно платени на [фирма]/, след датата на издаване на АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г., изцяло отменен с Решение № 8083/29.05.2019г. по адм.дело № 13403/2018г. по описа на ВАС.

Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г., издаден от финансовия директор на [фирма] е връчен на жалбоподателя с писмо изх.№ 100-14088/18.07.2019г., връчено на същата дата.

С жалба подадена в предвидения в закона срок - вх. № 100-14516 от 25.07.2019 г. на основание чл.170, ал.2 ДОПК и чл.166,ал.3 ДОПК по реда на АПК [фирма] е оспорило Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г. пред изпълнителния директор на [фирма].

С Решение № 3-637 от 01.08.2019 г. на Изпълнителния директор на [фирма] жалбата на [фирма] срещу Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г. е отхвърлена като неоснователна. Решението е връчено с писмо изх.№ 100-15244 от 01.08.2019г. на същата дата.

С жалба вх. №100-16252 от 08.08.2019г. по описа на ответника, на основание чл.145, ал.1 АПК, вр. чл. 170, ал.2 от ДОПК, вр. с чл. 98, ал.2 от АПК е обжалван Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г., издаден от финансовия директор на [фирма] пред съда.

По делото, като доказателства са приети административната преписка и допълнително представените документи от страните., както и материалите по адм.дело № 5246/2017г. по описа на АССГ, Трето отделение, 61 с-в, както и адм. Дело № 13403/2018г. по описа на ВАС, О. отделение.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е **процесуално допустима**. Жалбоподателят е адресат на акта,

засегнат неблагоприятно от обективизираното в същия властническо волеизявление, поради което има правен интерес от оспорване и е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност.

Жалбата е подадена в законоустановения срок - в предвидения в чл. 149, ал. 1 от АПК преклузивен 14-дневен срок, от надлежна страна, имаща право и интерес от оспорването и същата, като процесуално допустима задължава съда да я разгледа по същество относно нейната основателност. С жалба вх. № 100-14516 от 25.07.2019г., е оспорен акта пред изпълнителния директор на [фирма]. С решение № 3-637/01.08.2019г. на изпълнителния директор на [фирма], е отхвърлена подадената по административен ред жалба. Решението е връчено на жалбоподателя на 01.08.2019г., като с жалба вх. №100-16252 от 08.08.2019г. по описа на ответника, е оспорен акта и пред съда. Жалбата е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност.

Разгледана по същество жалбата е **основателна**.

При преценката си за действителността на обжалвания акт - Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г., издаден от финансовия директор на [фирма] и за наличието или липсата на основанията по чл.146 от АПК, вр. чл.166, ал.2 и 3 от ДОПК, вр. с чл. 170 от ДОПК, вр.П..2 от ПЗР на ДОПК съдът съобрази следното:

С Решение № 8038 от 29.05.2019 г. по адм. дело № 13403/2018 г. по описа на Върховен административен съд, О. отделение е отменено решение №5369/05.09.2018 г., постановено по адм.д.№5246 по описа на Административен съд София град за 2017 г., в частта, с която е отхвърлена жалбата на [фирма] срещу Акт за установяване на публично държавно вземане №11/09.12.2013 г. издаден от Финансовия директор на [фирма], потвърден с решение №100-829 от 16.01.2014г. на Изпълнителния директор на [фирма].

Вместо него ВАС постановил отмяна на Акт за установяване на публично държавно вземане №11/09.12.2013 г. издаден от Финансовия директор на [фирма], потвърден с решение №100-829 от 16.01.2014г. на Изпълнителния директор на [фирма], в посочените части и е оставил в сила решение №5369/05.09.2018 г., постановено по адм.д. №5246 по описа на Административен съд София град за 2017 г., в останалата част.

След отмяната на АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г. от [фирма] е отправено искане вх. № 100-11568 от 12.06.2019 г. по описа на [фирма], допълнено с писмо вх. № 100-12857 от 01.07.2019 г., за възстановяване на сума в размер на 5 020 878,87 лв., от които 4 935 737,72 лв. главници, платени по 22 броя фактури, издадени от [фирма] и 85 141,15 лв. лихви, определена с писмо № 100-645/15.01.2014г. на [фирма], които суми са платени след датата на

издаване на АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г. изцяло отменен с Решение № 8038 от 29.05.2019 г. по адм. дело № 13403/2018 г. по описа на Върховен административен съд, О. отделение.

В резултат на отправено искане от [фирма] до финансовия директор на [фирма], с правно основание чл. 170, ал.1, вр. чл. 166, ал.2 от ДОПК, е издаден обжалвания Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г. от финансов директор на [фирма].

С обжалвания отказ – предмет на настоящото производство е отказано възстановяване и прихващане на [фирма] на суми в общ размер на 5 020 878,87 лв., от които 4 935 737,72 лв. главници, платени по 22 броя фактури, издадени от [фирма] и 85 141,15 лв. лихва, определена с писмо № 100-645/15.01.2014г. на [фирма], съгласно постъпило искане изх.№ 047-I-3753/12.06.2019г., вх.№ 100-11568/12.06.2019г., изменено с изх.№ 047-I-4460/01.07.2019г. вх.№ 100-12857/01.07.2019г., които суми са постъпили по доброволен ред /доброволно платени на [фирма]/, след датата на издаване на АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г., изцяло отменен с Решение № 8083/29.05.2019г. по адм.дело № 13403/2018г. по описа на ВАС.

Съгласно чл. 177, Ал.1 АПК „Решението има сила за страните по делото. Ако оспореният акт бъде отменен или изменен, решението има действие по отношение на всички.“ В случая точно отменения с влязло в сила съдебно Решение № 8083/29.05.2019г. по адм.дело № 13403/2018г. по описа на ВАС. административен акт - АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г. е послужил за основание на жалбоподателя да поиска за възстановяване, чрез прихващане на сума в размер на 5 020 878,87 лв., от които 4 935 737,72 лв. главници, платени по 22 броя фактури, издадени от [фирма] и 85 141,15 лв. лихви, определена с писмо № 100-645/15.01.2014г. на [фирма].

Правните последици, които законодателят е придал на решаващият акт на съда са това, което осигурява исканото от търсещия съдебна защита въздействие върху правния спор. Силата на присъдено нещо е присъща правна последица на всяко влязло в сила съдено решение по административни дела. За неговите адресати именно силата на присъдено нещо създава задължението да преустановят, спрямо държавата правния спор, задължението си да регулират поведението си в съответствие с установеното от съда правно положение и да се съобразяват с непререшимостта на правния спор. Независимо дали обявява нищожността на административния акт, дали го отменя или изменя, или отхвърля оспорването, решението на съда се характеризира със силата на присъдено нещо. Субективните предели на силата на присъдено нещо – тези правни субекти, за които съдебното решение създава задължение да признаят неговия резултат и да съобразяват поведението си с установеното с него правно положение, са страните по делото – чл.177, ал.1 АПК. Страните по настоящото производство са същите със страните по адм.дело № 13403/2018г. по описа на ВАС, О.

отделение.

Макар силата на присъдено нещо да действа между страните, тя като проява на държавна правосъдна власт, трябва да бъде зачетена от съда, който е постановил решението, от всички съдилища, учерждения и общини в страната – чл.297 ГПК във вр. с чл. 144 АПК.

Правната последица на съдебното решение, с което обжалвания акт е отменен, е неговото конститутивно действие. Именно конститутивното действие е това , което поражда промяната. То не установява правното положение, а го променя – като отменя обжалвания административен акт и прекратява административните правоотношения, възникнали с него и като създава съответните нови правоотношения по повод признатото чрез изменението на акта субективно право или задължение. Конститутивното съдебно решение отменя с обратна сила – от датата на издаване акта – в случая АУПДВ № 11 от 09.12.2013 г. Адресати на конститутивното действие на правната промяна са лицата, които са носители на правоотношението, което е прекратено.

Чл.172а,ал.1, т.6 АПК визира какво постановява съда. Безспорно в практиката е приложението на чл.177, ал.2 АПК в хипотезата, в която обжалвания акт е издаден в противоречие с диспозитива на съдебното решение. Мотивите на съдебния акт не се ползват със сила на присъдено нещо, а съобразно чл.173, ал.2 АПК със задължителна за административния орган сила се ползват само съдържащите се в мотивите указания на съда по тълкуването и прилагането на закона. В конкретния случай нямаме задължителни указания на съда по адм.дело № 13403/2018г. по описа на ВАС, О. отделение, досежно тълкуването и прилагането на закона.

В горния смисъл е и практиката на ВАС. Така напр. в решение № 6439/13.05.2013г. по адм.д.№12567/2012г.на ВАС, Седмо отделение съдът е приел, че разпоредбата на чл. 177, ал. 2 АПК определя като нищожен административен акт, който е в противоречие с влязло в сила съдебно решение. Но влязлото в сила съдебно решение се характеризира не само с формална законна сила, т.е. необжалваемост, стабилитет, но и с материална законна сила, т.е. задължителност, сила на присъдено нещо. Силата на присъдено нещо, нейните обективни и субективни предели, определят това за което и тези, спрямо които властническият държавен акт, каквото е съдебното решение, има действие. Индивидуализиращите елементи на това, за което и на тези, за които решението има действие са страни, основание, предмет – чл. 177, ал. 1 АПК във вр. с чл. 298 ал. 1 ГПК. Следователно когато законодателят казва в разпоредбата на чл. 177, ал. 2 АПК влязъл в сила акт на съд, той има предвид административния акт да не противоречи на решението на съда по спорния предмет, по правните последици, обективирани в неговия диспозитив. Мотивите на влязлото в сила съдебно решение не се ползват със сила на присъдено нещо. За това, ако административният орган е постановил акта си, без да се съобрази с дадените от съда указания по тълкуването и прилагането

на закона, неговият акт ще бъде материално незаконосъобразен, но няма да бъде нищожен.

С оглед на горното съда не констатира основания за нищожност на оспорения акт.

Компетентност на органа издал обжалвания акт.

Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г. е издаден от компетентен орган – С. Малинова Д., изпълняваща длъжността „Финансов директор“ на [фирма], в качеството ѝ на орган по установяване на публични държавни вземания от летищни такси, определен със Заповед № 709 от 28.11.2013 г. на изпълнителния директор на [фирма] /л.16/, издадена на основание и по реда на чл. 166, ал.2, предложение второ от ДОПК, във връзка с чл. 120, ал.5, т.3 от ЗГВ. Отказа за прихващане е издаден на основание чл.170, ал.1, вр. с ал.2 ДОПК, вр. с чл.166,ал.2 ДОПК

В Дял четвърти, Събиране на публичните вземания, Глава дведесета от ДОПК, Основни положения са уредени разпоредбите досежно Публични и частни вземания - чл.162, Установяване – чл. 166, Начини за погасяване – чл.168, където в т.2 е визиран способа „чрез прихващане“, Прихващане до започване на производството за принудително изпълнение и обезпечаване – чл.170. За да установи задълженията за летищни такси на [фирма], следва да са възложени административните функции по събирането им. Тази възможност се обосновава със сключения Финансов договор между Република България; Европейската инвестиционна банка и [фирма] /краен бенефициент/ за финансиране на проекта за реконструкция и разширение на Летище С., ратифициран със закон, приет от 38-то Народно събрание на 05.11.1997 г., обн., ДВ, бр. 104/11.11.97 г., изм. и доп., ДВ, бр. 51/03.06.03 г. Според т. 6.09 от този договор, докато заемът не бъде погасен, заемополучателят ще предостави на крайния бенефициент правото да събира и усвоява всички такси за кацане, паркиране и обслужване на пътниците, както и други такси на Летище С. и разпоредбата на чл. 120, ал. 5, т. 3 от Закона за гражданското въздухоплаване /ЗГВ/, съгласно която летищните такси по ал. 1 за гражданските летища за обществено ползване - публична държавна собственост, се събират в случаите на международен договор, ратифициран, обнародван и влязъл в сила за Република България - при условията, определени в него.

В Международният договор и Споразумението, определят кой разполага с правото да събира и усвоява всички такси за кацане, паркиране и обслужване на пътници, но не е определен реда и органа по установяване на вземанията за летищни такси, поради което е приложим реда на чл.166, ал.2 от ДОПК. Съгласно разпоредбата, ако в закон не е определен органът по издаване на акта, той се определя от ръководителя на съответната администрация. След като на [фирма] са възложени функции по администрирането на таксите, то и изпълнителния директор като ръководител на администрацията, натоварена

със задължението по събиране на таксите по чл. 120, ал. 1 от ЗГВ по силата на чл. 120, ал. 5, т. 3 от ЗГВ е компетентен да определи орган за издаване на акта. Съгласно разпоредбата на чл.170, ал.1 от ДОПК Извън случаите по чл. 128 - 130 до образуването на производството за принудително изпълнение на публичното вземане компетентният за установяването на публичните вземания орган извършва прихващане по реда на чл. 166, ал. 2, когато са налице основания за погасяването му с изискуемо вземане на длъжника за надвнесени или подлежащи на възстановяване суми от публични вземания, и по актове, издадени от същия орган, компетентен да ги определя. Ал.2 от същия член разпорежда, че „При условията на ал. 1 прихващане може да поиска и длъжникът. Отказът за прихващане може да бъде обжалван от длъжника по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Отказът се обжалва пред органите по чл. 166, ал. 3 в 7-дневен срок от съобщаването му.“ Чл.170, ал.3 урежда възможността да се извърши прихващане с погасено по давност публично задължение, когато вземането на длъжника е станало изискуемо, преди задължението му да бъде погасено по давност. Макар и нетипичен административен орган [фирма] е приравнено на такъв съгласно §1 от ДР на АПК, като са му възложени функции по събиране на летищни такси. Установяването на тези такси се извършва по реда на АПК. Неговия представител - Изпълнителният директор е компетентен съгласно чл.166, ал.2 от ДОПК, да определи кое длъжностно лице да изпълнява функциите по установяване на вземания. Това е направено със заповед № 709/28.11.2013 г. , като за орган издаващ АУПДВ е определен Финансовият директор на [фирма]. Въз основа на вменените му функции и при изричното посочване в чл.166, ал.2 от ДОПК, упълномощен от административния орган длъжностно лице при спазване правилата на АПК следва да установи задълженията на [фирма] произтичащи от летищни такси и съответно като компетентен за установяването на публични вземания орган да извърши прихващане по реда на чл.166, ал.2 ДОПК, съгласно разпоредбата на чл. 170, ал.1 от ДОПК.

Върховният административен съд изрично е приел, че „изпълнителният директор на дружеството, действайки в кръга на своите правомощия, напълно законосъобразно е учредил по силата на издадената негова Заповед № 709/28.11.2013 г. компетентността на финансовия директор на дружеството по издаването на актове за установяване на публични държавни вземания за летищни такси при ползването на услуги на [фирма]. Т.е. определил е компетентния орган по установяване на публични вземания съгл. чл. 166 ДОПК, към който изрично препраща чл.170 ДОПК, досежно компетентността на органа да извършва прихващане, по реда на чл. 166, ал.2 ДОПК, когато са налице основанията за това.

Не на последно място компетентността на органа се определя и въз основа на Заповед №704/27.11.2013г. на Изпълнителния директор на [фирма] Относно:Вътрешния ред за установяване на публични държавни вземания за летищни такси, които се събират за използване на летище С. на основанията по чл.120, ал.1 от Закона за гражданското въздухоплаване.

Поради това, следва да се приеме, че оспореният Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019г., издаден от „Финансов директор“ на [фирма] е издаден от компетентен орган в рамките на неговите правомощия.

Форма на акта.

Обжалваният акт е издаден в предвидената от закона форма, като съдържа изискуемите съгласно нормата на чл. 59, ал. 2 АПК реквизити – наименование на органа, наименование на акта, адресат, фактически и правни основания, разпоредителна част.

Спазване на административнопроизводствените правила.

Въз основа на представените и приети писмени доказателства, съдът приема, че административното производство е започнало по инициатива на длъжника -жалбоподателя с искане за издаване на АУПДВ, с който да се прихванат насрещни вземания установени с отменен АУПДВ № 11/09.12.2013г. издаден от финансовия директор на [фирма], съобразно правилата на чл. 170, ал.2 ДОПК. В тази връзка съда цени като доказателство искане с вх.№ 100-11568/12.06.2019г. в резултат на искането е издаден обжалвания Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г. от финансовия директор на [фирма].

Разпоредбата на чл.26, ал.1 от АПК изисква административният орган да уведоми известните заинтересовани граждани и организации освен заявителя, за започнатото производство по издаване на индивидуален административен акт, като в случая [фирма] не е заинтересовано лице, а е адресат на акта, по чиято инициатива е издаден.

Административен орган също следва да уведоми последния, за да може да му предостави обективна възможност да упражни правата си по чл.34 от АПК. Такова уведомление в случая не е направено. [фирма] не са извършили проверка на документите, съхранявани в самата летищна администрация, което може да се приеме като нарушение на административнопроизводствените правила. Очевидно, че за да започне производството по издаване на искания акт по чл.170, ал.1 ДОПК, по реда на чл. 166, ал.2 ДОПК административния орган следва да изясни - налице ли са основанията за погасяване, още повече, че налице е правен резултат, постановен с Решение № 8038 от 29.05.2019 г. по адм. дело № 13403/2018 г. по описа на Върховен административен съд, О. отделение, с което е отменен АУПДВ № 11/09.12.2013 г. Летищната администрация вече следва да разполага с някаква информация за длъжимостта или не на летищни такси. В конкретния случай не е извършена проверка и съответно не са налице резултати от проверката, за която следва да бъде уведомено [фирма]. Въпреки, че жалбоподателя е станал страна в производството по издаване на акта, не е могло да упражни правата си на страна. Това е засегнало правото му да възразява срещу издаването на акта, респ. срещу приемането или неприемането на основанията за погасяването на задължения със съответно

изискуемо вземане на длъжника за надвнесени или подлежащи на възстановяване суми и за размера на вземанията за съответния период. Не му е осигурена възможността да прегледа документите, съответно да изрази становище по събраните доказателства, както и по предявените искания.

В конкретния случай, съдът намира, че това нарушение е съществено, доколкото жалбоподателя е бил лишен от възможността и обективно не е могъл да се възползва от предоставените му права по чл. 34 от АПК.

Налице е и нарушение на Вътрешния ред за установяване на публични държавни вземания за летищни такси утвърден със заповед №704/27.11.2013г. на Изпълнителния директор на Летище С. ЕАД.

Тази заповед е относима: За определяне на вътрешния ред за установяване на публичните държавни вземания за летищни такси, възникнали от използване на летище С. (нататък за краткост „летищни такси“), които на [фирма] е възложено да събира на основание чл. 120, ал. 5, т.т. 3 и 4 от Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ) и чл. 1 и следващите от Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационното обслужване в Република България (наричана за краткост „Наредбата“), във връзка с чл. 162, ал. 2, т. 3 и т. 9, чл. 163, ал.1 и ал. 3, чл. 166, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), на основание и в съответствие с посочените разпоредби, по реда на чл. 1 и следващите от договора, с който е овластен и е възложено управлението на [фирма] от страна на Изпълнителния директор.

Със тази заповед е разпоредено Административното производство по издаване на актове за установяване на публичните държавни вземания за летищни такси по чл. 120, ал.1 от ЗГВ да се извършва в съответствие с вътрешния ред, определен с тази заповед.

Съгласно чл.2. Летищните такси, които не са събрани чрез плащане, извършено в срока и по реда на Наредбата, се установяват с Акт за установяване на публичното държавно вземане за летищни такси, издаден по реда за издаване на административен акт, предвиден в Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и в съответствие с разпоредбите на ДОПК и по реда на тази заповед.

Съгласно чл. 3 С акта за установяване на публични държавни вземания за летищни такси:

3.2. се признава и установява право на превозвача да прихващане по реда и при условията на чл.170 от ДОПК

Съгласно чл. 4. Когато основанието за прихващане е възникнало след издаването на Акта за установяване на публични държавни вземания (АУПДВ) за летищни такси, прихващането се извършва със самостоятелен акт. Когато основанието за прихващане е възникнало преди издаването на АУПДВ, но е

установено от органа по установяване на публични държавни вземания за летищни такси след издаването на акта и преди да е образувано производство за принудително изпълнение на задължението на превозвача за летищни такси посъщия акт, се издава нов акт, с който се установяват двете вземания, извършва се прихващането и първоначално издадения акт, който се отнася само за задължението на превозвача, се отменя.

Съгласно чл.10 от Вътрешния ред за установяване на публични държавни вземания за летищните такси, които се събират за използване на Летище С. на основание чл.120, ал.1 от Закона за гражданското въздухоплаване, производството по издаване на АУПДВ започва с проверката на вземането, а едва след приключване на тази проверка и съставяне на протокол за нея се уведомява превозвача за започване на административното производство – чл.25 от същите правила В уведомлението се съдържа информация за основанията и размера на задължението и се прилага екземпляр от протокола за извършената проверка, с който задължението е констатирано – чл.26, б.“б“ и „в“ от Вътрешните правила.

Следователно, способът, по който е процедирано при издаване на акта противоречи на АПК, като отказът е издаден в нарушение на Вътрешните правила. Налице е нарушение на чл.35 от АПК, като при издаване на акта не са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за случая, не са събрани всички доказателства за правилното решаване на спора и в резултат не са проверени и преценени от издателя на акта. Страната е била лишена от възможността да даде обясненията и възражения. Налице е и нарушение на чл.36 от АПК.

С оглед на горното, настоящият състав намира, че е допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което води до незаконосъобразност на оспорения акт и съответно до основания за неговата отмяна.

Още повече, че изясняването на всички факти и обстоятелства от значение за случая и неизлагането на мотиви в тази връзка са пречка за съдебната проверка досежно правилността и законосъобразността на акта.

Относно приложението на материалния закон съдът намира следното:

Съгласно чл. 162, ал. 2, т. 3 от ДОПК публични държавни вземания са вземанията за държавни такси, установени по основание със закон. В тази връзка и в съдебната практика е прието, че летищните такси представляват публично държавно вземане по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 3 от ДОПК, тъй като са установени по основание със закон, а техният размер е определен с Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България

Към момента на възникване на задълженията, чието прихващане се претендира, са приложими Закона за гражданското въздухоплаване /ЗГВ/ и Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България в редакция към 30.06.2009 г.

Съгласно чл.120 ал.1 от ЗГВ /в приложимата редакция/ в летищата за обществено ползване се събират летищни такси за: 1. кацане на въздухоплавателни средства; 2. паркиране; 3. пътници, започване пътуването от летището; 4. ползване на пътнически ръкав.

В чл.122 от ЗГВ е посочено, че Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта и министъра на финансите определя размера на таксите, реда и случаите при които те се събират.

В чл.3 ал.1 на Наредбата е предвидено, че в летищата за обществено ползване се събират такси за:

1. кацане на въздухоплавателните средства;
2. паркиране;
3. обслужване на пътници, започващи пътуване от летището;
4. /нова - ДВ, бр. 1 от 2007 г., в сила от 22.12.2006 г./ ползване на пътнически ръкав.

Съгласно чл. 5 ал.1 от Наредбата, за дължимите такси по чл. 3, ал. 1 и 2 се издава фактура. Алинея 2 на същия член определя, че във фактурата по ал. 1 се посочва срокът за плащане, който е 30 дни, считано от датата на издаване на фактурата.

В ал.3 е посочено, че фактурата се издава от: 1. /изм. - ДВ, бр. 62 от 2001 г., в сила от 13.07.2001 г./ летищната администрация /упълномощеното летищно предприятие/ от името на Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" - за таксите по чл. 3, ал. 1;

За да откаже прихващане и възстановяване ответникът е приел, че част от претендираните за възстановяване суми, платени след издаването, но преди отмяната на АУПДВ в общ размер на 3 847 737,71 лв., са постъпили по доброволен ред от длъжника след изтичане на петгодишния давностен срок по чл.171, ал.1 ДОПК, поради което същите не подлежат на връщане или възстановяване, като доброволно платените преди изтичане на давностния срок задължения също не подлежат на връщане. Поддържа се също, че издаването на АУПДВ не прави задълженията за плащане на летищни такси изискуеми, а такава изискуемост настъпва с изтичане на 30-дневен срок от издаване на фактурите за тях, следователно в случая се претендирало възстановяване на задължения, чиято изискуемост е настъпила без значение

от факта на издаване на АУПДВ. Същевременно отменителното решение на ВАС не простирало действието си по отношение на издадените фактури, нито съдържало мотиви, че претендираните летищни такси не са дължими, че услугите, които са фактурирани не са предоставени, нито е налице осъдителен диспозитив за връщане на платените след издаването на акта суми. Отрича се наличието на причинно – следствен връзка между издаването на АУПДВ и направените плащания. Изложено е още, че финансовият директор на [фирма], в качеството му на орган по чл.166, ал.2 ДОПК, не е компетентен да издава актове за възстановяване, които се издават по реда на особените производства по чл.128 – чл.132 ДОПК. Посочва се още, че сумите, платени след издаването на АУПДВ покриват задължения на [фирма] за летищни такси по фактури, издадени през 2008 г., когато носител на вземането е ГД ГВА, а в искането се предлага извършване на прихващане на задължения с носител на вземането МТИТС, т. е. иска се извършване на прихващане на задължения, по които няма пълно съвпадение на субектите по създаденото административно правоотношение. На последно място е посочено, че подлежащите на връщане суми от летищни такси, които са били отчетени по реда на Споразумението за управление и Споразумението за заемане на средства, следва да се прихващат само и единствено срещу задължения, които също се отчитат по този ред, а не с такива, отчетани по реда на Договора по чл.43д от ЗГВ.

Тези изводи не се споделят от съда по следните съображения:

В оспорения отказ са изложени мотиви, че органа издал акта не е компетентен да се произнесе по искането и в резултат е постановен процесния акт. Тези съображения не се приемат за законосъобразни от съда.

За пълнота на изложението, съда ще повтори изложените аргументи, относно компетентността на органа издал обжалвания акт. Както бе изложено по-горе, на [фирма], са възложени административните функции по събирането на летищни такси. Възможността за определяне и събиране на летищни такси се обосновава със сключения Финансов договор между Република България; Европейската инвестиционна банка и [фирма] /краен бенефициент/ за финансиране на проекта за реконструкция и разширение на Летище С., ратифициран със закон, приет от 38-то Народно събрание на 05.11.1997 г., обн., ДВ, бр. 104/11.11.97 г., изм. и доп., ДВ, бр. 51/03.06.03 г. Според т. 6.09 от този договор, докато заемът не бъде погасен, заемополучателят ще предостави на крайния бенефициент правото да събира и усвоява всички такси за кацане, паркиране и обслужване на пътниците, както и други такси на Летище С. и разпоредбата на чл. 120, ал. 5, т. 3 от Закона за гражданското въздухоплаване /ЗГВ/, съгласно която летищните такси по ал. 1 за гражданските летища за обществено ползване - публична държавна собственост, се събират в случаите на международен договор, ратифициран, обнародван и влязъл в сила за Република България - при условията, определени в него.

В Международният договор и Споразумението, определят кой разполага с правото да събира и усвоява всички такси за кацане, паркиране и обслужване на пътници, но не е определен реда и органа по установяване на вземанията за летищни такси, поради което е приложим реда на чл.166, ал.2 пр.2 от АПК. Съгласно разпоредбата, ако в закон не е определен органът по издаване на акта, той се определя от ръководителя на съответната администрация. След като на [фирма] са възложени функции по администрирането на таксите, то и изпълнителния директор като ръководител на администрацията, натоварена със задължението по събиране на таксите по чл. 120, ал. 1 от ЗГВ по силата на чл. 120, ал. 5, т. 3 от ЗГВ е компетентен да определи орган за издаване на акта. Макар и нетипичен административен орган [фирма] е приравнено на такъв съгласно §1 от ДР на АПК, като са му възложени функции по събиране на летищни такси. Установяването на тези такси се извършва по реда на АПК. Неговия представител - Изпълнителният директор е компетентен съгласно чл.166, ал.2 от ДОПК, да определи кое длъжностно лице да изпълнява функциите по установяване на вземания. Това е направено със заповед № 709/28.11.2013 г. , като за орган издаващ АУПДВ е определен Финансовият директор на [фирма]. Въз основа на вменените му функции и при изричното посочване в чл.166, ал.2 от ДОПК, упълномощен от административния орган длъжностно лице при спазване правилата на АПК следва да установи задълженията на [фирма] произтичащи от летищни такси.

Съгласно чл. 166, ал. 2 пр.1 от ДОПК, ако в съответния закон не е предвиден ред за установяване на публичното вземане, то се установява по основание и размер с акт за публично вземане, който се издава по реда за издаване на административен акт, предвиден в АПК. В случая това е отмененият с Решение № 8038 от 29.05.2019 г. на ВАС АУПДВ № 11/ 09.12.2013 г. издаден от финансовия директор на [фирма], потвърден с Решение № 100-829 от 16.01.2014 г. на изпълнителния директор на [фирма]. Съгласно чл. 170, ал.1 от ДОПК - Извън случаите по чл. 128 - 130 до образуването на производството за принудително изпълнение на публичното вземане компетентният за установяването на публичните вземания орган извършва прихващане по реда на чл. 166, ал. 2, когато са налице основания за погасяването му с изискуемо вземане на длъжника за надвнесени или подлежащи на възстановяване суми от публични вземания, и по актове, издадени от същия орган, компетентен да ги определя. Нормата на чл. 170. ал.1 от ДОПК изрично определя компетентният за установяването на публичните вземания орган да извършва прихващане по реда на чл. 166, ал. 2, а този орган, по изложените по-горе съображения е Финансовият директор на [фирма].

В конкретния случай не са налице хипотезите по чл. 128 - 130 ДОПК, които касаят единствено и само недължимо платени или събрани суми за данъци, задължителни осигурителни вноски, наложени от органите по приходите глоби и имуществени санкции, както и суми, подлежащи на възстановяване съгласно данъчното или осигурителното законодателство от Националната агенция за приходите, което от своя страна определя приложението на Чл. 170 от ДОПК, вр. с чл. 166, ал. 2 от ДОПК. Касае за особен вид вземане на „летищни

такси“, които се приемат за публични държавни вземания и се установяват по правилата на чл. 166, ал.2 ДОПК и се прихващат по реда на чл. 170 ДОПК.

Съгласно чл. 170, ал. 1 от ДОПК недължимо платени или събрани суми за публични вземания, непосочени в разпоредбата на чл. 128-130 от ДОПК, каквито са летищните такси, се прихващат с непогасени публични задължения на същото лице по реда на чл. 166, ал. 2 от ДОПК по инициатива на органа, компетентен да установява публичното задължение или по искане на длъжника. Съответно отказът за прихващане – в случая Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019г., може да бъде обжалван от длъжника по реда на АПК пред органите по чл. 166, ал. 3 в 7 - дневен срок от съобщаването му/чл. 170, ал. 2 от ДОПК/, което е сторено с жалба вх.№ 100-14516 от 25.07.2019г.

Тъй като разпоредбата на чл. 170, ал. 2 от ДОПК за прихващането на други публични задължения извън случаите на чл. 128-130 от ДОПК препраща към реда за установяването им /чл. 166, ал. 2/, а той е чрез издаване на административен акт, то следва да се преценят разпоредбите на АПК за издаване на административни актове.

Основание за приложението на 170 ДОПК от страна на „Летище С.“, а именно да извърши прихващане по реда на чл. 170 ДОПК се намира и във Вътрешния ред за установяване на публични държавни вземания за летищни такси утвърден със заповед №704/27.11.2013г. на Изпълнителния директор на Летище С. ЕАД.

Като допълнителен аргумент е факта, че като публични вземания са квалифицирани вземанията за летищни такси в Решение № 8038/29.05.2019г., по адм.дело № 13403/2018г. на ВАС, О. отделение, в Решение № 12247/17.11.2015г. на ВАС, I отделение, по адм.дело № 14437/2014г. и в Решение № 6153/17.05.2017г. на ВАС, III отделение. по адм.дело № 5095/2016г., между същите страни, като изрично е прието, че летищният оператор на Летище С. има и качеството на администрация по чл.166, ал.2 от ДОПК, натоварена по закон да събира летищните такси, съответно изпълнителния директор на дружеството е компетентен да определи органът, който следва да издаде АУПДВ за летищните такси.

Следва да се подчертае още един мотив, за незаконосъобразност на акта. По отношение изложените съображения, че финансовият директор на [фирма], в качеството му на орган по чл.166, ал.2 ДОПК, не е компетентен да издава актове за възстановяване, следва да се посочи, че това не може да бъде основание или мотив за отказ, доколкото при липса на компетентност на сезирания орган, то искането следва да бъде препратено на компетентния такъв. Освен, че липсата на компетентност на органа не би могла да доведе до неоснователност на искането, с което е сезиран, съгласно чл.170, ал.1 ДОПК извън случаите по чл. 128 – 130 ДОПК до образуването на производството за принудително изпълнение на публичното вземане компетентният за установяването на публичните вземания орган извършва

прихващане по реда на чл. 166, ал. 2, когато са налице основания за погасяването му с изискуемо вземане на длъжника за надвнесени или подлежащи на възстановяване суми от публични вземания, и по актове, издадени от същия орган, компетентен да ги определя.

Като е изложил мотиви в оспорения акт, че възстановяването, чрез прихващане може да стане само по реда на особените производства по ДОПК - чл. 128 - 130 ДОПК и в тази връзка органа не е компетентен, същият е издал един незаконосъобразен акт, по аргументи изложени по-горе.

В тази връзка съдът намира акта за издаден в противоречие с материалноправните разпоредби, което е самостоятелно основание за отмяната му.

Изложено е като мотив обстоятелството, че сумите, възстановяване и прихващане на които се иска били платени доброволно - част след изтичане на петгодишния давностен срок и не подлежали на връщане по силата на чл.174 от ДОПК, а останалата част била платена преди изтичане на този срок, поради което не подлежала на връщане по аргумент от по-силното основание. Ответника поддържа и довода, че задължението за плащане на летищни такси не възниквало за превозвача от издаването на АУПДВ или от уведомяването за издаването на такъв акт, а изискуемостта им възниквала след изтичане на 30-дневен срок от издаване на фактура за съответната такса. Съдебното решение, с което се отменен административния акт, рефлектирало само върху административното правоотношение по повод издадения административен акт и поради това не разпростирало действието си по отношение на фактурите, издадени преди акта и които обуславяли възникването на задължение за плащане. В решение № 8083/29.05.2019г. по адм.дело № 13403/2018г. по описа на ВАС, също така не се съдържали мотиви, че претендираните летищни такси не са дължими, нито, че услугите, за които са издадени фактурите не са предоставени. Освен това липсвал осъдителен диспозитив за връщане на платените след издаване на акта суми. Нямало причинно-следствена връзка между факта на издаване на отменения в последствие АУПДВ и направените доброволни плащания, поради което не били налице и суми, които следва да се възстановят/върнат на превозвача.

Настоящата инстанция не споделя основанията на ответника, че в решение № 8083/29.05.2019г. по адм.дело № 13403/2018г. по описа на ВАС, не се съдържат мотиви, че претендираните летищни такси не са дължими, нито, че услугите, за които са издадени фактурите не са предоставени.

В решението се съдържат подобни мотиви, които са цитирани и в жалбата. В посоченото решение ВАС изрично е приел, че „Актът за установяване на вземания, следва ясно и безпротиворечиво да установява дължимите летищни такси, по пера, по периоди и да съдържа описание на конкретните предоставени услуги, за които се дължат тези такси. Основанието за събиране на летищни такси е предвидено в нормативен акт, както сочи представителят

на ВАП, но характера на вземането налага необходимост ясно да бъде конкретизирана предоставената услуга не само по вид, за да е ясно как е формирано задължението. Освен това актът, следва да се съдържа обсъждане на критериите, по които са формирани цените на таксите за предоставените услуги от Летище С.. От съдържанието на процесния акт е видно, че е изготвен въз основа на протокол № 11/02.11.2013 г., но този протокол не е с по- подробно съдържание и установява по начин идентичен с този по АУПДВ размерът на дължимите такси от [фирма]. Размерът на различните видове таксите определени с процесния АУПДВ не може да бъде предпологаем и начислените суми да се отнасят за една или друга от предоставяните услуги, стига да не се променя крайното задължение. Законосъобразното установяване на конкретните видове такси определя размерът на общото задължение. Както е прието в мотивите на решение №3738 от 14.03.2019 г. по адм.д.№14700/2008 г. на ВАС, летищният оператор следва да може да си възстанови пълните реални разходи по предоставянето на услуги, но от друга страна ползвателите на тези услуги следва да плащат обявени, справедливи, недискриминационни и конкурентни такси за летищни услуги. Видно от съдържанието на процесния акт, липсва каквато и да е конкретика, позволяваща на жалбоподателя към момента на съобщаване на акта да се запознае с позицията на органа относно предпоставките, наложили установяването на този размер на вземанията. Несподелимо е твърдението в касационната жалба на Финансовия директор на [фирма], че авиокомпания [фирма] отдавна осъществява своята дейност, заплаща летищни такси и има знание за това как се определят същите. Това обстоятелство не освобождава от задължение органът, който установява вземането, при издаване на акта да действа по правилата на АПК. В качеството си на орган комуто съгласно §1, т.1 от ДР на АПК са възложени властнически функции Финансовият директор на [фирма], е следвало да изложи конкретни и ясни мотиви за формирането на дължимите такси, а като не е сторил това е издал АУПДВ в нарушение на чл.34 и чл.35 от АПК, тъй като се установяват задължения общо за периода, като не е посочен начина на формиране на таксите. Липсата на яснота, конкретика и мотиви в административния акт, обосноваващи издаването му, води до неговата незаконосъобразност, защото лишава адресата му от възможността да извърши преценка относно правилното определяне на задълженията, редът и начинът по който са формирани дължимите суми, като по този начин се засяга правото му на защита. Тази липса от не може да бъде коригирана с приложените документи под опис към АУПДВ и издадените фактури, а освен това лишава съда от възможността да извърши преценка относно законосъобразността на определените задължения и начина по който е формиран размерът на дължимите летищни такси.

Относно възражението на жалбоподателя за изтекла погасителна давност, по отношение на летищните такси, дължими за 2008 г., направено в открито съдебно заседание на 06.03.2019 г., решаващият състав намира, че е основателно за задълженията възникнали през 2008 г., но тъй като са налице основания АУПДВ да бъде отменен и без позоваването на изтекла абсолютна погасителна давност, то възражението не следва да бъде обсъждано

подробно, с оглед установените в ЗГВ и НТИЛОПАО правила за плащане на таксите.“

В решение на ВАС, с което е отменил АУПДВ № 11/09.12.2013г. ясно е посочено, че липсата на конкретика, яснота и мотиви, обосноваващи издаването на АУПДВ не дава възможност да се извърши преценка относно правилното определяне на задълженията, редът и начинът по който са формирани дължимите суми.

Изрично са изложени и съображения от Върховния административен съд, че АУПДВ се отменя по горните причини, а не поради изтичане на абсолютната давност, независимо, че срокът е изтекъл за част от вземанията. Следователно отменени са публичните вземания за летищни такси, предмет на АУПДВ, поради невъзможност да се установи съществуването на предпоставките за определянето им в този размер, а не тяхната изискуемост или възможността за принудителното им събиране, поради тяхното погасяване по давност.

Предвид горното следва да се прецизира при изясняване на основателността на искането по чл.170 ДОПК дали доброволно платените суми за летищни такси за периодите, обхванати от отменения АУПДВ, не подлежат на връщане, а точно обратното.

Жалбоподателя претендира, че в случая са налице не плащане на съществуващи, но погасени по давност публични вземания и още по-малко плащания на съществуващи и непогасени по давност такива, а плащания на несъществуващи вземания, т.е налице са недължимо платени суми, които подлежат на връщане, респ. прихващане с други публични задължения на [фирма].

Горното следва да бъде прецизирано при издаване на съответния административен акт по чл. 170 ДОПК, издаден по законообразен начин, след изпълнение на законовите изисквания за постановяването му, съобразно правилата на АПК и по –специално след прилагането разпоредбите на чл.34, чл.35 и чл. 36 от АПК.

Няма как да се сподели тезата на ответника, че отмяната на АУПДВ не рефлектира върху дължимостта на установените с него задължения за летищни такси. Обратното би означавало, че [фирма] следва да заплаща задължения на неясно основание и с неопределен размер, установени с отменен АУПДВ.

Споделят се доводите на жалбоподателя, че отмяната на АУПДВ без връщане на преписката на административния орган, съответно без възможност да бъде издаден нов АУПДВ, води до невъзможност да се установи съществуването на съответните вземания за летищни такси. Отмяната на акта, без да е определен друг размер на летищни такси, означава, че въпросът е решен по същество, като по съгласно чл.177, ал.1, изр. 2 АПК решението има действие

по отношение на всички.

Съгласно чл.170, ал. АПК административният орган и лицата, за които оспореният административен акт е благоприятен, трябва да установят съществуването на фактическите основания, посочени в него, и изпълнението на законовите изисквания при издаването му. В случая това не е сторено в производството по обжалване на АУПДВ, следователно фактическите основания, посочени в него, и изпълнението на законовите изисквания при издаването му, се считат за несъществуващи, респ. неизпълнени.

Не се споделят доводите на ответника, че в случая се претендира възстановяване на задължения, чиято изискуемост е настъпила без значение от факта на издаване на АУПДВ, а в един по – ранен момент - с изтичане на 30-дневен срок от издаване на фактурите за тях.

Действително през 2008 г. и 2009 г. са издадени фактури за установените с АУПДВ задължения, но наличието на фактура, която представлява един първичен счетоводен документ, не поражда автоматично задължение за плащане по същата и не може да се приеме, че въпреки отмяната на АУПДВ, с който са установени задълженията, същите са все още дължими, поради наличието на издадени фактури.

Още повече същите фактури, както е посочил ВАС в решението, с което АУПДВ е отменен, също не конкретизират в достатъчната степен дължимите такси, а просто са фактурирани „такса кацане“ или "паркинг" и т.н., без да е посочено дали тази цена е за брой кацане, дали е за определен период от време или касае само предоставените услуги в месеца за който е издадена фактурата.

Не се споделят и доводите на ответника по отношение субектите по създаденото административно правоотношение. Съгласно чл.5, ал.3, т.1 от Наредбата / в редакцията действала през периода 01.09.2008 г. – 30.06.2009 г./ фактурите за таксите по чл.3, ал.1 се издава от летищната администрация /упълномощеното летищно предприятие/ от името на Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" . Съгласно чл.5, ал.3, т.4 от Наредбата /изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 30.11.2012 г./ фактурите за таксите по чл.3, ал.1 се издават от летищния оператор на летището с годишен трафик над 5 милиона превозени пътници или от летищния оператор на летището с най-голям брой пътнически превози на територията на Република България от името на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията - за таксите по чл. 3, ал. 1.

От горното е видно, че промяната на доставчика по фактурите е следствие от изменението на Наредба, като същевременно в случая става въпрос за публични държавни вземания. Субективното право за публично държавно вземане принадлежи на държавата и тя осъществява контролната си дейност чрез съответния орган, в случая ГД ГВА и МТИТС. Следователно носителят на

вземанията за летищни такси е един и същ, макар и чрез различен орган по съображенията посочено по-горе.

В тази връзка съдът намира акта за издаден в противоречие с материалноправните разпоредби, което е самостоятелно основание за отмяната му.

Предвид изложеното съда прави извод, че акта е постановен и при несъответствие с целта на закона.

С оглед изложеното съда приема, че обжалвания акт е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона.

По изложените съображения, съдът, намира, че Отказ за прихващане № 24 от 18.07.2019 г. е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, а административната преписка следва да бъде върната на финансовия директор на [фирма] за произнасяне по искане на [фирма] с вх. № 100-11568 от 12.06.2019 по описа на [фирма], допълнено с писмо вх. № 100-12857 от 01.07.2019 г., съгласно мотивите на настоящето съдебно решение, като се съобрази с постановеното съдебно решение № 8038/29.05.2019г. по адм. Дело № 13403/2018г. описа на ВАС-О. отделение.

На основание чл. 81 ГПК във вр. с § 2 ДР на ДОПК съдът следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски.

На основание чл. 161, ал. 1, изр. 1 ДОПК, предвид изхода на спора, на жалбоподателя се дължат разноски.

Жалбоподателят е представил доказателства за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 24 000 лева, както и държавна такса от 50 лева. Възражението на процесуалния представител на ответника за прекомерност на платеното адвокатско възнаграждение е неоснователно. Като съобрази материалния интерес по делото, както и фактическата и правната му сложност, съдът приема, че платеното адвокатско възнаграждение, което не надвишава минималния размер, определен с чл. 8, ал. 1, т. 6 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, не е прекомерно.

Предвид изхода на делото и по аргумент от противното на чл. 161, ал. 1, изр. 2 ДОПК искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователно, като при отхвърляне на претенция за разноски, съобразно константната практика на ВКС, не се постановява нарочен диспозитив.

Водим от горните съображения, Административен съд София-град

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК] Отказ за прихващане № 24/18.07.2019г., издаден от Финансовия директор на [фирма], потвърден с Решение № 3-637 от 01.08.2019 г. на Изпълнителния директор на [фирма].

ВРЪЩА преписката на финансовия директор на [фирма] за произнасяне по искане на [фирма] с вх. № 100-11568 от 12.06.2019 по описа на [фирма], допълнено с писмо вх. № 100-12857 от 01.07.2019 г., при спазване на указанията в настоящото решение по тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК] разноски по делото в размер на 24 050 /двадесет и четири хиляди и петдесет/ лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: